

**Aanvullend onderzoek vleermuizen
Spoorstraat ongenummerd
Zegge**

Aanvullend onderzoek vleermuizen

in opdracht van

NS Projecten
T.a.v. de heer B. Nouws
Ettenseweg 1
4714 SZ SPRUNDEL

betreffende locatie

Spoorstraat ongenummerd
Zegge (gemeente Rucphen)

documentkenmerk

1805/116/AP-01

Versie

1

vestiging

Nuenen

datum

5 november 2018

opgesteld door:

ing. A. Paulusse
Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

ir. R.A.C. van de Voort
Senior projectleider ecologie

Dit document is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven. Het document mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Door derden aangebrachte wijzigingen en/of toevoegingen dan wel oneigenlijk gebruik van het document vallen niet onder de verantwoording van Tritium Advies BV.

Tritium Advies BV

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088.44 02 900

E. info@tritium.nl

i www.tritium.nl

K.v.k.nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Arkel >> Neer >> Nuenen >>

Prinsenbeek >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	1
2 Veldbezoeken	2
3 Resultaten	3
4 Conclusies	6
4.1 Zorgplicht	6
4.2 Advies	7
4.3 Eindconclusie	7
5 Literatuurlijst	8

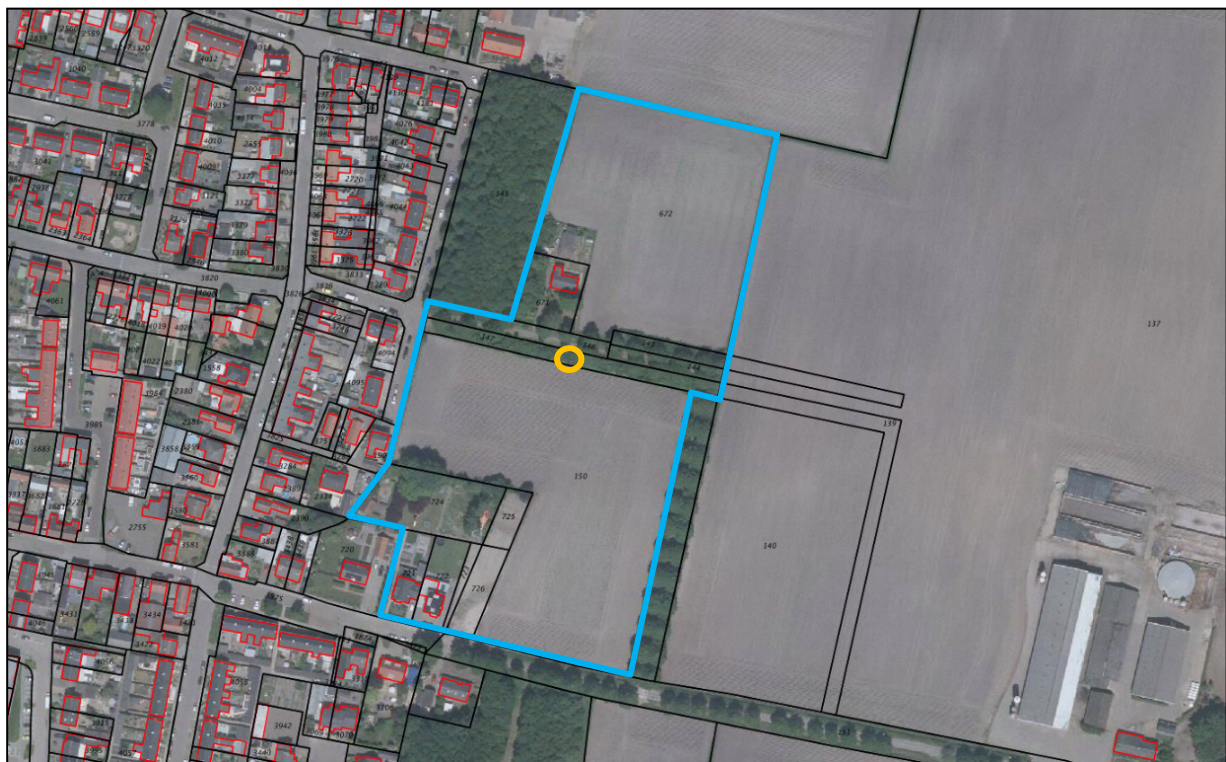
Bijlagen

1. situatietekening plangebied
2. fotobijlage veldbezoeken

1 Inleiding

In opdracht van NS Projecten is een aanvullend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd voor de locatie ter hoogte van Spoorstraat 18 in Zegge, gemeente Rucphen. De oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 31.000 m². Het plangebied bestaat voornamelijk uit akkerland. De aanwezige woningen binnen het plangebied zullen behouden blijven. Op de locatie bestaat het voornemen ten noorden en zuiden van de woning Spoorstraat 18, 65 woningen te realiseren. Om deze plannen mogelijk te maken worden mogelijk enkele bomen gekapt. In bijlage 1 is een situatietekening van het onderzoeksgebied opgenomen.

Uit de eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna (documentkenmerk: 1801/164/EB-01, versie 1 d.d. 16 mei 2018) is gebleken dat één boom binnen het plangebied een geschikte boomholte voor vleermuizen bevat. Omdat deze boom mogelijk gekapt gaat worden is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar boombewonende vleermuizen in de daarvoor geschikte onderzoeksperiodes en conform het vleermuisprotocol 2017 en de beschikbare kennisdocumenten van BIJ12. Door het hanteren van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten en overig goedgekeurde inventarisatiemethodes kan bij een eventuele zienswijze worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht. Desondanks kan het voorkomen dat verblijfplaatsen van exemplaren niet zijn waargenomen tijdens de verschillende onderzoeken. Er blijft simpelweg sprake van momentopnamen.

Figuur 1: huidige situatie onderzoeksgebied, één boomholte (geel omcirkeld) ten opzichte van het plangebied (blauw omlijnd)
(bron: <http://kadasterloep.nl>)

2 Veldbezoeken

Vleermuizen maken op verschillende manieren gebruik van hun leefgebied. In verschillende periodes maken ze gebruik van kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen en foerageergebied. Tevens maken ze gebruik van vliegroutes. Uit de quickscan is gebleken dat één boom binnen het plangebied een boomholte bevat die geschikt is als vaste verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen zoals rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. De functie van de boomholte voor vleermuizen is aan de hand van het aanvullend onderzoek onderzocht. Het aanvullend onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd op basis van het Vleermuizenprotocol 2017, dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB), de Zoogdiervereniging, Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). Tevens zijn de onderzoeksmethodes zoals beschreven in de kennisdocumenten van BIJ12 gehanteerd.

Het aanvullend vleermuisonderzoek is uitgevoerd met vier veldbezoeken, waarvan twee bezoeken in de periode 15 mei tot en met 15 juli en twee bezoeken in de periode 15 augustus tot en met 1 oktober zijn uitgevoerd. De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd op de dagen 5 juni, 6 juli, 15 augustus en 18 september 2018. Hierbij is in de avond en/of ochtend gepost bij de te kappen boom op uit- of invliegende of zwermende vleermuizen en op sociale geluiden. Met behulp van een batdetector zijn de verschillende soorten waargenomen vleermuizen gedetermineerd. De avondbezoeken zijn uitgevoerd tussen zonsondergang en 2,5 uur (kraam-/zomerverblijven) tot 3 uur (paar-/zwermverblijven) hierna. Het ochtendbezoek is uitgevoerd tussen 3 uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. In onderstaande tabel 1 is een overzicht weergegeven van de weersomstandigheden en de start- en eindtijden per veldbezoek.

Tabel 1: gegevens veldbezoeken vleermuizenonderzoek

datum	temperatuur (°C)	windkracht (Bft)	starttijd (uur)	eindtijd (uur)
05-06-2018*	19	2	21:45	00:15
06-07-2018*	17	2	02:45	05:45
15-08-2018*	20	2	21:00	24:00
18-09-2018*	20	3	19:45	23:45

*tijdens de veldbezoeken was het droog

3 Resultaten

Onderstaand volgen de resultaten en eerste conclusies van het uitgevoerde aanvullende onderzoek.

Kraam- en zomerverblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken zijn geen invliegende of uitvliegende vleermuizen aangetroffen in het onderzoeksgebied. Wel zijn er meerdere gewone dwergvleermuizen voorbij vliegend en/of foeragerend waargenomen binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Er zijn geen andere soorten vleermuizen aangetroffen binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied.

Tijdens het veldbezoek op 5 juni 2018 zijn de eerste foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen om 22:13 uur. De vleermuizen, in totaal zeker vier gewone dwergvleermuizen, vlogen foeragerend boven het wandelpad (Spoorstraat) tussen de twee bomenrijen en aan weerszijden van de bomenrijen. Tot 23:00 uur was veel activiteit van foeragerende gewone dwergvleermuizen. Na 23:00 uur werd de activiteit aanzienlijk minder.

Tijdens het veldbezoek op 6 juli 2018 zijn weer zeker drie gewone dwergvleermuizen tegelijkertijd waargenomen boven het pad tussen de twee bomenrijen. In totaal zijn zeker vijf gewone dwergvleermuizen voorbij vliegend waargenomen van 03:55 tot en met 04:45 uur. Tevens zijn meerdere gewone dwergvleermuizen waargenomen rondom de woning Spoorstraat 18 van 04:45 uur tot en met 05:00 uur.

Paar- en winterverblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken zijn geen uitvliegende vleermuizen aangetroffen in het onderzoeksgebied. Daarnaast zijn ook geen paarverblijven aangetroffen. Tijdens het veldbezoek op 15 augustus 2018 zijn gewone dwergvleermuizen foeragerend en voorbij vliegend waargenomen binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Om 21:12 uur is de eerste gewone dwergvleermuis waargenomen en foerageerde in de omgeving tot 21:45 uur. Daarna werd er af en toe een gewone dwergvleermuis voorbij vliegend waargenomen. Tevens is een egel waargenomen tijdens het veldbezoek.

Tijdens het veldbezoek op 18 september 2018 zijn vanaf 21:07 uur af en toe baltsgeluiden gehoord van een gewone dwergvleermuis in de omgeving van het onderzoeksgebied. Er zijn ook gewone dwergvleermuizen waargenomen in de Schoolstraat, ten westen van het onderzoeksgebied. De eerste foeragerende en voorbij vliegende gewone dwergvleermuis is waargenomen om 20:00 uur. Regelmatig is een gewone dwergvleermuis voorbij vliegend waargenomen tussen de twee bomenrijen.

Foerageergebied

Er zijn meerdere gewone dwergvleermuizen (drie-vijf) tegelijkertijd per avond foeragerend en overvliegend waargenomen in het onderzoeksgebied en de directe omgeving. De meeste foeragerende vleermuizen zijn in de directe omgeving van het onderzoeksgebied waargenomen, zoals in de tuin van Spoorstraat 18 en de akkers ten noorden en zuiden van het onderzoeksgebied (bomenrij). Tevens zijn ze waargenomen in de wijk ten westen van het onderzoeksgebied. De bomenrij is echter geen essentieel foerageergebied. Zowel ten noorden als ten zuiden van het plangebied zijn tuinen, bosjes en weides aanwezig die tevens geschikt zijn als foerageergebied en

deze worden ook als zodanig gebruikt. Bovendien kan het plangebied (tuinen van woningen) als foerageergebied blijven dienen.

Vliegroutes

De bomenrij lijkt in gebruik te zijn als vliegroute door de gewone dwergvleermuis. Tijdens de onderzoeken zijn enkele gewone dwergvleermuizen waargenomen tussen en aan weerszijden van de bomenrijen. Tevens zijn ook vleermuizen waargenomen in de tuin van Spoorstraat 18. De bomenrij lijkt echter geen essentiële vliegroute. Tijdens de onderzoeken maakten de vleermuizen namelijk vooral foeragerend gebruik van de bomenrij. Bovendien blijven de bomen c.q. het bos aan de Schoolstraat (ten noordwesten van het plangebied) en de bomenrijen ten zuiden en oosten van het plangebied behouden zodat deze kunnen blijven dienen als vliegroute.

Conclusie: binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Binnen het onderzoeksgebied wordt wel gevoerageerd door de gewone dwergvleermuis. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied, de omliggende tuinen en bos zijn ook geschikt als foerageergebied en worden ook als zodanig gebruikt. Mogelijk is de bomenrij wel in gebruik als vliegroute van de gewone dwergvleermuis. Het is echter geen essentiële vliegroute en de bomenrijen ten zuiden (Kapelstraat) en ten oosten (Spoorstraat) van het plangebied blijven behouden. De waargenomen activiteit rond de woning Spoorstraat 18 van gewone dwergvleermuizen rond zonsopkomst kan duiden op aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze vleermuizen in de woning. Dit is echter in het aanvullende onderzoek niet onderzocht en niet aangetoond. Deze woning blijft bovendien behouden. Er wordt bij de voorgenomen kap van bomen en bouwwerkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 4 omschreven werkwijze.

Figuur 2: locaties waar foeragerende gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen (oranje pijlen) ten opzichte van het onderzoeksgebied (geel omcirkeld)

4 Conclusies

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Binnen het onderzoeksgebied wordt wel gevoerageerd door de gewone dwergvleermuis. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied, de omliggende tuinen en bos zijn ook geschikt als foerageergebied en worden ook als zodanig gebruikt. De bomenrij waarin de boom met geschikte holte staat is mogelijk wel in gebruik als vliegroute door de gewone dwergvleermuis. Het is echter geen essentiële vliegroute. Bovendien blijven de bomen c.q. het bos aan de Schoolstraat (ten noordwesten van het plangebied) en de bomenrijen ten zuiden en oosten van het plangebied behouden zodat deze kunnen blijven dienen als vliegroute. De waargenomen activiteit rond de woning Spoorstraat 18 van gewone dwergvleermuizen rond zonsopkomst kan duiden op aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze vleermuizen in de woning. Dit is echter in het aanvullende onderzoek niet onderzocht en niet aangetoond. Deze woning blijft bovendien behouden.

Gezien het voorstaande zullen de voorgenomen plannen geen nadelige effecten hebben op vleermuizen. Anders dan de algemene zorgplicht bestaan er vanuit de Wet natuurbescherming geen verplichtingen ten aanzien van deze soorten en soortgroep.

4.1 Zorgplicht

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden zijn niet voor alle verschillende soortgroepen gelijk. Als “veilige” periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half oktober tot eind november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Bovendien zijn de houtduiven uit het laatste legsel dan ook uitgevlogen.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kunnen bijvoorbeeld struiken gedurende het groeiseizoen kort gesnoeid worden, zodat er geen vogels gaan broeden.

Algemeen voorkomende soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen blijven broeden in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Indien broedende vogels in de directe omgeving van het onderzoeksgebied aanwezig zijn, kunnen versturende werkzaamheden zoals bouwwerkzaamheden of een verwijdering van beplanting mogelijk echter niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Indien er op deze manier wordt gehandeld, treden er geen nadelige effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden in de minst kwetsbare periode (tussen begin oktober en half februari) worden eveneens geen nadelige effecten verwacht. Dit laatste verdient derhalve aanbeveling. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd op bovenstaande wijze, zullen er geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te beperken (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

4.2 Advies

Het wordt aangeraden om tijdens de bouwfase en in de nieuwe situatie het plangebied zo min mogelijk te verlichten of om maatregelen te nemen om (licht)verstoring van vleermuizen zoveel mogelijk te voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn het gebruik van amberkleurige verlichting en lichtbronnen die naar beneden gericht en/of aan één zijde afgeschermd zijn.

4.3 Eindconclusie

In onderstaande vier punten wordt de eindconclusie weergegeven:

- binnen het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Mogelijk is wel een vliegroute aanwezig van gewone dwergvleermuizen. Dit is echter geen essentiële vliegroute. De bomenrij is tevens foerageergebied van de gewone dwergvleermuis, maar dit is ook geen essentieel foerageergebied. Hierdoor bestaan geen verplichtingen vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soortgroep;
- de omschreven werkwijzen met betrekking tot de zorgplicht dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de natuurwetgeving wordt voorkomen;
- een ontheffing in het kader van de Wnb (soorten) is niet noodzakelijk;
- de aanbevelingen in de quickscan flora en fauna dienen nageleefd te worden.

5 Literatuurlijst

BIJ12 (2017) *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)*

BIJ12 (2017) *kennisdocument Rosse vleermuis (Nyctalus noctula)*

BIJ12 (2017) *Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (Pipistrellus nathusii)*

BIJ12 (2017) *kennisdocument Watervleermuis (Myotis daubentonii)*

Netwerk Groene Bureaus (2017) *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) *Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.*

BIJLAGE 1:

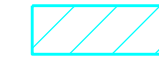
Plangebied

 Zegge Oost **Plangebied totaal 31460m²**

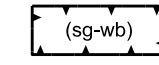
Enkelbestemmingen

- Groen
- Tuin
- Verkeer
- Wonen

Gebiedsaanduidingen

 vrijwaringszone - radar

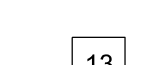
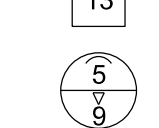
Funcieaanduidingen

 specifieke vorm van groen - waterberging

Bouwvlakken

 bouwvlak

Maatvoeringen

- maximum aantal wooneenheden
- maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

Figuren

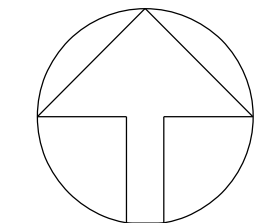
 gevellijn

BESTEMMINGSPLAN 'Zegge Oost' verbeelding

GEW:	2-11-2017
GEW:	7-12-2017
GEW:	14-12-2017
GEW:	.
D.D.	26-10-2017
TEK:	MB
SCHAAL:	1:1000
BLAD:	B001
WERK NR:	S17027

GEMEENTE RUCPHEN	
OPDRACHTGEVER:	
Gebroeders Nouws B.V.	
Ettenseweg 1	
4714 SZ Sprundel	
BNA: 1.890115.115	BNSP: 2.890131.049

Bureau
Dhondt
architectuur-BNA, ruimtelijke ordening, bouwadvies

Kronenburgwerf 36
4812 XR Breda

Telefoon : 076 - 5229520
E-mail : info@dhondt.nl
Website : www.dhondt.nl

BIJLAGE 2:

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Foto 5

Foto 6